

Til lovforslag nr. L 10

Folketinget 2011-12

Betænkning afgivet af Retsudvalget den 15. december 2011

Betænkning

over

Forslag til lov om tilhold, opholdsforbud og bortvisning

[af justitsministeren (Morten Bødskov)]

1. Ændringsforslag

Venstres medlemmer af udvalget har stillet 6 ændringsforslag til lovforslaget.

2. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 9. november 2011 og var til 1. behandling den 17. november 2011. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Retsudvalget.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 3 møder.

Høring

Lovforslaget bygger på Strafferetsplejeudvalgets betænkning nr. 1526/2011 om tilhold, opholdsforbud og bortvisning. Justitsministeren sendte den 1. juli 2011 betænkningen til udvalget, jf. REU alm. del – bilag 540 (2010-11, 1. samling). Betænkningen har været sendt i høring, og den 9. november 2011 sendte justitsministeren de indkomne hørings svar og et notat herom til udvalget.

Skriftlige henvendelser

Udvalget har i forbindelse med udvalgsarbejdet modtaget 3 skriftlige henvendelser: 2 anonymiserede og 1 fra Dansk Anti-Stalking Center.

Justitsministeren har over for udvalget kommenteret de skriftlige henvendelser.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 20 spørgsmål til justitsministeren til skriftlig besvarelse, som denne har besvaret.

3 af udvalgets spørgsmål og justitsministerens svar herpå er optrykt som bilag 2 til betænkningen.

3. Indstillinger og politiske bemærkninger

Et *flertal* i udvalget (S, SF, RV, EL, KF og SIU) indstiller lovforslaget til *vedtagelse uændret*.

Det Konservative Folkepartis medlem af udvalget mener, at stalking og forfølgelse er et alvorligt problem, som skal tages meget alvorligt i alle led i retssystemet. Stalking kan ødelægge et menneske fuldstændig. Derfor skal det tages meget alvorligt.

Det er helt afgørende, at der sker en meget hurtig sagsbehandling, når stalking eller forfølgelse anmeldes til politiet, dels for at sikre offeret mod yderligere overgreb, dels fordi sagkyndige påpeger, at en kontakt fra politiet til den anmeldte i langt de fleste tilfælde vil få den pågældende til at holde op, hvis kontakten sker meget tidligt i forløbet.

Hvis først en stalker har gjort det til en livsstil, er det langt sværere at stoppe den pågældende. Derfor er en hurtig sagsbehandling helt afgørende.

Det er også vigtigt, at der straks etableres tilhold, hvis det er nødvendigt, og hvis tilhold overtrædes, skal det omgående have konsekvenser, så gerningsmanden opdager, at han/hun ikke bare kan fortsætte uhindret, og straffen skal være mærkbar.

Hurtighed og konsekvens er helt afgørende faktorer, når stalking skal begrænses og bringes til ophør.

Det Konservative Folkeparti er positivt indstillet over for løsninger med GPS-overvågning af den, der har fået et tilhold, men afventer, at det er teknisk muligt og forsvarligt at indføre ordningen. Det Konservative Folkeparti kan derfor ikke på nuværende tidspunkt støtte ændringsforslagene fra Venstre.

Et *mindretal* i udvalget (V, DF og LA) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de stillede ændringsforslag.

Venstres medlemmer af udvalget anerkender behovet for at skærpe indsatsen mod forfølgelse, stalking og fredskrænkelser af personer. Der er i Danmark desværre en stigende tendens til personforfølgelse, stalking og chikane, og det må man selvfølgelig fra lovgivers hånd reagere konsekvent på. Lovforslaget er et godt skridt i den rigtige retning, men vi må udtrykke bekymring over elementer i lovforslaget.

Efter Venstres opfattelse er det ikke tilfredsstillende, at der er stor forskel på, hvordan de enkelte politikredse håndterer henvendelser om forfølgelse, stalking og fredskrænkelser af personer, der bør sikres en ensartet og specialiseret håndtering af området i de enkelte politikredse, og Venstre finder det beklageligt, at ministeren ikke ønsker at sikre dette, hvilket fremgår af svar på spørgsmål 1 og 2, som er optrykt i betænkningen.

Venstre er ligeledes bekymret for bødestørrelsen ved førstegangsovertrædelse af et tilhold, hvor det fortsat er sådan, at minimumsbøden er 1.000 kr. Af svar på spørgsmål 4, som også er optrykt i betænkningen, fremgår det, at det i øjeblikket ikke er muligt at konkludere validt, hvad bødeniveauet er for førstegangsovertrædelse af et tilhold. I Venstre ser vi gerne, at førstegangsovertrædelse af et tilhold idømmes betydelig højere bøder end de 1000 kr. som i dag er minimum, særligt da bødestraffen bør afspejle indkomstforholdet hos den straffede.

Venstre ønsker med de stillede ændringsforslag om elektronisk kontrol m.v. at følge Norges og Sveriges eksempel ved at give hjemmel til, at domstolene kan idømme GPS-overvågning og/eller elektronisk fodlænke i grovere sager om stalking, forfølgelse og fredskrænkelser.

Af forarbejdet til lovforslaget fremgår det, at brug af GPS-overvågning har været overvejet, men afvises under henvisning til økonomi og tekniske problemer. Venstre er ikke i udvalgsbehandlingen blevet overbevist om, at der reelt eksisterer økonomiske hensyn eller tekniske problemer, alene af den årsag, at GPS-overvågning indføres i Norge og Sverige. Det kan ikke passe, at man let, ubesværet og i øvrigt billigt kan bruge GPS i ældreplejen, men at man ikke kan bruge det som et effektivt redskab i forbindelse med de kvinder, der chikaneres, stalkes eller systematisk forfølges. I Venstre ønsker vi at give ofrene for forfølgelse, stalking og fredskrænkelser den størst mulige beskyttelse, og derfor stiller vi ændringsforslagene 1-6.

Dansk Folkepartis medlemmer af udvalget har været initiativtager til et beslutningsforslag om stalking. Dansk Folkeparti anser det for at være et stort problem og mener, at dette lovforslag er et skridt i den rigtige retning, idet det ikke tidligere har været muligt i samme omfang at hjælpe ofre for forfølgelse, stalking og fredskrænkelser. Dansk Folkeparti støtter derfor lovforslaget, idet vi anser en skærpet indsats mod stalking for nødvendigt. Dansk Folkeparti havde gerne set, at der også var indført GPS-overvågning, og støtter derfor ændringsforslagene stillet af Venstre.

Inuit Ataqatigiit, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

4. Ændringsforslag med bemærkninger

Ændringsforslag

Af et *mindretal* (V), tiltrådt af et *mindretal* (DF og LA):

Nyt kapitel

1) Før kapitel 5 indsættes som nyt kapitel:

»Kapitel 01

Elektronisk kontrol

§ 01. En person kan efter bestemmelserne i §§ 02-05 påbydes at bære og vedligeholde elektronisk udstyr, der registrerer personens færden (elektronisk kontrol).

§ 02. Elektronisk kontrol efter § 01 kan påbydes, hvis

- 1) den pågældende er pålagt opholdsforbud efter § 3,
- 2) der er begrundet mistanke om, at den pågældende gentagne gange forsætligt har overtrådt et tilhold, et opholdsforbud eller en bortvisning, eller at den pågældende har begået en lovovertrædelse omfattet af § 2, stk. 2, eller § 8, nr. 1, og
- 3) opholdsforbuddet ikke i sig selv kan anses for tilstrækkeligt til at beskytte den forurettede.

Stk. 2. Påbud efter stk. 1 kan besluttes, når en person, som foranstaltningen skal beskytte, anmoder om det, eller når almene hensyn kræver det.

Stk. 3. Elektronisk kontrol må ikke stå i misforhold til den herved forvoldte forstyrrelse af den pågældendes forhold, hensynet til den, som foranstaltningen skal beskytte, og karakteren af den adfærd, der er udvist fra den pågældendes side.

§ 03. Påbud om elektronisk kontrol gives af retten for et bestemt tidsrum på indtil 3 måneder.

Stk. 2. Rettens beslutning efter stk. 1 træffes ved kendelse.

Stk. 3. Der kan beskikkes en advokat for den, der er givet påbud om elektronisk kontrol, hvis retten efter sagens beskaffenhed, indgrebets karakter, klagerens person og omstændighederne i øvrigt finder det ønskeligt. Den beskikkede advokat har samme beføjelser som en forsvarer i en straffesag. Om salær og godtgørelse for udlæg til en beskikket advokat gælder samme regler som for beskikkede forsvarere, jf. retsplejelovens § 741.

§ 04. De registrerede oplysninger skal slettes efter 1 år, medmindre de indgår i en straffesag.

§ 05. Politiet kan gøre sig bekendt med registreringen, når registreringen viser, at den pågældende befinder sig et sted, der strider mod et tilhold, et opholdsforbud eller en bortvisning, eller befinder sig i nærheden heraf.

Stk. 2. Justitsministeren fastsætter nærmere regler om elektronisk kontrol, herunder om den pågældendes pligt til at bære og vedligeholde teknisk udstyr og om politiets adgang til de registrerede oplysninger.«

[Regler om elektronisk kontrol]

Til § 21

2) Efter stk. 1 indsættes som nyt stykke:

»Stk. 2. Den, der forsætligt eller groft uagtsomt overtræder et påbud efter § 01 straffes med bøde eller fængsel indtil 2 år.«

Stk. 2 og 3 bliver herefter stk. 3 og 4.

[Straf for overtrædelse af påbud om elektronisk kontrol]

3) Efter stk. 2, der bliver stk. 3, indsættes som nyt stykke:

»Stk. 4. I forskrifter, der udstedes i medfør af § 05, stk. 2, kan der fastsættes straf af bøde eller fængsel indtil 2 år for overtrædelse af bestemmelser i forskrifterne.«

Stk. 4 bliver herefter stk. 5.

[Straf for overtrædelse af påbud om elektronisk kontrol]

4) I stk. 4, der bliver stk. 5, ændres »stk. 1« til: »stk. 1, 2 og 4,«.

[Adgang til offentlig påtale af overtrædelse af påbud om elektronisk kontrol]

Til § 23

5) Efter nr. 2 indsættes som nyt nummer:

»01. I § 968, stk. 4, indsættes efter nr. 4 som nyt nummer:

»5) angår påbud om elektronisk kontrol efter § 01 i lov om tilhold, opholdsforbud og bortvisning,«

Nr. 5 og 6 bliver herefter nr. 6 og 7.«

[Adgang til særskilt kære af kendelser om elektronisk kontrol afsagt under hovedforhandlingen eller under dennes forberedelse]

Til § 25

6) Efter stk. 1 indsættes som nyt stykke:

»Stk. 2. Kapitel 01 og § 21, stk. 2, 4 og 5, og § 23, nr. 01, træder i kraft efter justitsministerens bestemmelse.«

Stk. 2 bliver herefter stk. 3.

[Ikrafttræden af reglerne om elektronisk kontrol]

B e m æ r k n i n g e r

Til nr. 1

Med den foreslåede bestemmelse i § 01 kan det ved elektronisk kontrol påbydes en person at bære og vedligeholde elektronisk udstyr, der registrerer personens færden.

Efter det foreslåede § 05, stk. 1, kan politiet gøre sig bekendt med registreringen, når registreringen viser, at den pågældende befinder sig et sted, der strider mod et tilhold, et opholdsforbud eller en bortvisning, eller befinder sig i nærheden heraf.

Efter den foreslåede bestemmelse i § 05, stk. 2, fastsætter justitsministeren nærmere regler om elektronisk kontrol, herunder om den pågældendes pligt til at bære og vedligeholde teknisk udstyr og om politiets adgang til de registrerede oplysninger.

Som følge af den stadige tekniske udvikling er det væsentligt, at regelsættet ikke bindes for snævert til en bestemt

teknisk løsning. De foreslåede regler om elektronisk kontrol skal således alene regulere de overordnede principper for elektronisk kontrol, mens detailregulering bør ske ved administrativt fastsatte regler. De foreslåede bestemmelser i §§ 01 og 05 overlader det på den baggrund til justitsministeren at fastsætte de nærmere regler om elektronisk kontrol.

Med de foreslåede bestemmelser kan elektronisk kontrol bruges både med hensyn til geografisk bestemte tilhold (opholdsforbud) og med hensyn til et almindeligt tilhold, ligesom elektronisk kontrol vil kunne benyttes i tilfælde, hvor der tillige er sket bortvisning. Ved almindelige tilhold vil det være en forudsætning, at også den beskyttede part forsynes med en modtager, således at alarm kan udløses, ved at afstanden mellem de to kommer under et fastlagt mindstemål. I begge tilfælde er det en betingelse, at der er givet eller samtidig gives et opholdsforbud. Derimod er der ikke mulighed for elektronisk kontrol af en bortvisning som sådan. Er der i tilfælde af bortvisning behov for en sikkerhedszone omkring boligen, bør der således etableres opholdsforbud og på det grundlag elektronisk kontrol.

Elektronisk kontrol reserveres både som følge af indgrebs karakter og som følge af det hermed forbundne ressourceforbrug for grovere tilfælde. Der kan således ikke ske elektronisk kontrol af almindelige tilhold som sådanne. Der vil dog med de foreslåede regler kunne fastsættes administrative regler om, at det ved elektronisk kontrol af opholdsforbud bør være muligt også at anvende en funktion med alarm ved overskridelse af en mindsteafstand mellem parterne og derigennem en elektronisk kontrol af et almindeligt tilhold.

Det bemærkes i den forbindelse, at der vil være en forskel på overskridelse af en mindsteafstand og indtrængen i en forbudszone. Mens det sidstnævnte vil have karakter af en overtrædelse af opholdsforbuddet, vil det førstnævnte ikke i sig selv være en overtrædelse – hverken af opholdsforbud eller tilhold. Alarm ved en overskridelse af mindsteafstanden – der kan være helt uforvarende for den kontrolleredes vedkommende – vil derimod give mulighed for at advare den forurettede og for eventuelt at bede den kontrollerede om at ændre retning m.v. Som anført ovenfor kan elektronisk kontrol også anvendes med hensyn til bortvisning. Da det imidlertid efter forslaget er en betingelse for elektronisk kontrol, at der er meddelt opholdsforbud, og da et opholdsforbud i bortvisningstilfælde typisk vil indebære, at der er lagt en »sikkerhedszone« omkring netop bopælen, vil bortvisningen normalt ikke få selvstændig betydning for, om der er sket en overtrædelse af opholdsforbuddet. Kontrollen skulle således gerne føre til alarm i god tid, før den kontrollerede når til bopælen.

Det følger endvidere af de foreslåede bestemmelser om elektronisk kontrol, at kontrollen begrænses til såkaldt hybridovervågning, således at den kontrolleredes position kun er tilgængelig for politiet, når der foreligger et behov i form af en situation, der udløser en alarm, det vil enten sige at den kontrollerede er i eller i nærheden af den forbudte zone, eller at en mindsteafstand mellem den kontrollerede og den forurettede er overskredet.

Med de foreslåede §§ 01 og 05 vil det være muligt administrativt at fastsætte, at politiet kan lægge en sikkerhedsmargin til forbudszonen. Overskridelse af en sådan sikkerhedsmargin eller af en mindsteafstand vil ikke i sig selv være en strafbar overtrædelse af et opholdsforbud m.v.

Efter § 05, stk. 2, fastsætter justitsministeren endvidere nærmere regler om den kontrolleredes pligt til at bære og vedligeholde udstyret. Der kan således efter bestemmelsen bl.a. fastsættes regler om, at den pågældende løbende skal oplade batterierne i udstyret.

Til § 02

Den foreslåede § 02 fastlægger de betingelser, der skal være opfyldt, for at der kan gives et påbud om elektronisk kontrol.

Efter § 02, stk. 1, nr. 1, kan elektronisk kontrol påbydes, hvis den pågældende er pålagt et opholdsforbud efter lovforslagets § 3.

Med det foreslåede § 02, stk. 1, nr. 2, er det desuden en betingelse, at der er begrundet mistanke om, at den pågældende gentagne gange forsætligt har overtrådt et tilhold, et opholdsforbud eller en bortvisning, eller at den pågældende har begået en lovovertrædelse, der er omfattet af lovforslagets § 2, stk. 2, eller § 8, nr. 1.

Efter 1. led kan der således gives påbud om elektronisk kontrol, hvis der er begrundet mistanke om, at den pågældende forsætligt har overtrådt et tilhold, opholdsforbud eller bortvisning.

Der skal endvidere være tale om gentagen overtrædelse af et tilhold m.v. Det forudsættes, at der er tale om et større antal overtrædelser eller dog et vist antal inden for kortere tid, navnlig i tilfælde hvor der er tale om chikane, der er ved at antage karakter af mere systematisk forfølgelse.

2. led fastsætter, at der endvidere kan gives påbud om elektronisk kontrol, hvis den pågældende har begået en lovovertrædelse, der er omfattet af lovforslagets § 2, stk. 2, (grov personfarlig kriminalitet) eller § 8, nr. 1 (lovovertrædelser, der kan medføre bortvisning). Dette svarer til de lovovertrædelser, der er omfattet af lovforslagets § 4, nr. 1, om betingelserne for opholdsforbud.

Efter det foreslåede § 02, stk. 1, nr. 3, vil det endelig være en betingelse for at give et påbud om elektronisk kontrol, at opholdsforbuddet ikke i sig selv kan anses for tilstrækkeligt til at beskytte den forurettede. Elektronisk kontrol bør således kun anvendes i de situationer, hvor det er særlig påkrævet, og hvor et opholdsforbud ikke anses for tilstrækkeligt af hensyn til at værne den, som opholdsforbuddet skal værne.

Elektronisk kontrol vil efter forslaget kunne påbydes såvel samtidig med meddelelse af et opholdsforbud som efterfølgende i forhold til et tidligere meddelt, stadig gældende opholdsforbud.

Hvis opholdsforbuddet udløber eller ophæves, f.eks. fordi der sker frifindelse for et strafbart forhold, der indgår i grundlaget herfor, bortfalder påbuddet om elektronisk kontrol.

Det foreslåede § 02, stk. 2, svarer til lovforslagets § 14. Der henvises til bemærkningerne hertil.

Ved § 02, stk. 3, fastsættes et proportionalitetskrav svarende til lovforslagets § 12. Der henvises til bemærkningerne hertil.

Til § 03

Efter det foreslåede stk. 1 kan påbud om elektronisk kontrol gives af retten for et bestemt tidsrum på indtil 3 måneder.

Påbuddet kan forlænges efter samme regel, hvis betingelserne for elektronisk kontrol er opfyldt ved periodens udløb.

Efter det foreslåede stk. 2 træffes retten beslutning om elektronisk kontrol ved kendelse.

Det foreslåede stk. 3 svarer til lovforslagets § 18, stk. 2 og 3. Der henvises til bemærkningerne hertil.

Til § 04

Det følger af den foreslåede § 04, at de registrerede oplysninger skal slettes efter 1 år, medmindre de indgår i en straffesag. Dette gælder både de oplysninger, som politiet har adgang til, og de data, der registreres i systemet med henblik på i givet fald at udløse en alarm.

Til nr. 2 og 3

Det foreslås, at den, der forsætligt eller groft uagtsomt overtræder et påbud om elektronisk kontrol efter § 01 eller bestemmelser fastsat i medfør af det foreslåede § 05, stk. 2, kan straffes med bøde eller fængsel indtil 2 år.

Til nr. 4

Det foreslås, at overtrædelser af påbud om elektronisk kontrol (ligesom overtrædelser af tilhold, opholdsforbud og bortvisning) vil kunne påtales af det offentlige. Offentlig påtale kræver en udtrykkelig anmodning fra den forurettede, medmindre almene hensyn kræver påtale. En anmeldelse fra den forurettede anses som en begæring om offentlig påtale, medmindre andet fremgår af anmeldelsen, jf. retsplejelovens § 720, stk. 2, 2. pkt.

Til nr. 5

Efter retsplejelovens § 968, stk. 4, kan kendelser og andre beslutninger, der afsiges under hovedforhandlingen eller under dennes forberedelse, som udgangspunkt kun kæres, hvis kendelsen eller beslutningen angår nærmere bestemte forhold, jf. opregningen i § 968, stk. 4, nr. 1-6.

Med forslaget til nyt nr. 4 udvides denne adgang til særskilt kæremål til også at omfatte kendelser afsagt efter forslaget § 03, stk. 2, om påbud om elektronisk kontrol efter § 01.

Til nr. 6

Forslaget indebærer, at reglerne i kapitel 01 om elektronisk kontrol og straffebestemmelserne i tilknytning hertil samt forslaget om adgang til særskilt kære af kendelser herom træder i kraft efter justitsministerens bestemmelse. Reglerne vil således kunne sættes i kraft, når det vurderes, at de tekniske forudsætninger herfor er tilvejebragt.

Jacob Bjerregaard (S) Julie Skovsby (S) Maja Panduro (S) Mette Reissmann (S) Ole Hækkerup (S) Rasmus Prehn (S)
Jeppe Mikkelsen (RV) Zenia Stampe (RV) Camilla Hersom (RV) Ida Damborg (SF) Anne Baastrup (SF) fmd.
Pernille Skipper (EL) Johanne Schmidt-Nielsen (EL) Frank Aaen (EL) Doris Jakobsen (SIU) Kim Andersen (V)
Preben Bang Henriksen (V) Inger Støjberg (V) Karen Jespersen (V) Jan E. Jørgensen (V) Karsten Lauritzen (V)
Kristian Pihl Lorentzen (V) Karsten Nonbo (V) Peter Skaarup (DF) Dennis Flydtkjær (DF) Pia Adelsteen (DF)
Kim Christiansen (DF) Simon Emil Ammitzbøll (LA) Tom Behnke (KF) nfmd.

Inuit Ataqatigiit, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	47	Liberal Alliance (LA)	9
Socialdemokratiet (S)	44	Det Konservative Folkeparti (KF)	8
Dansk Folkeparti (DF)	22	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Radikale Venstre (RV)	17	Siumut (SIU)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	16	Sambandsflokkurin (SP)	1
Enhedslisten (EL)	12	Javnaðarflokkurin (JF)	1

Oversigt over bilag vedrørende L 10

Bilagsnr.	Titel
1	Hørings svar og høringsnotat, fra justitsministeren
2	Udkast til tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
3	Tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
4	Anonymiseret henvendelse
5	Henvendelse af 28/11-11 fra Dansk Anti-Stalking Center
6	1. udkast til betænkning
7	Anonymiseret henvendelse
8	2. udkast til betænkning

Oversigt over spørgsmål og svar vedrørende L 10

Spm.nr.	Titel
1	Spm., om ministeren vil sikre, at der i hver politikreds er 1 til 2 politibetjente, som har en særlig kompetence vedr. de sager, som lovforslaget omfatter, herunder stalkingsager, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
2	Spm., om ministeren vil sikre, at den praksis, som Østjyllands Polit har succes med ved at tage sager om stalking i opløbet, udbredes til samtlige landets politikredse, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
3	Spm., om ministeren vil sikre, at der bliver en ensartet sagsbehandling af sagerne omfattet af lovforslaget i samtlige af landets politikredse, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
4	Spm. om redegørelse for det faktiske bødeniveau ved førstegangsforsæelser ved overtrædelse af et tilhold, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
5	Spm. om teknisk bistand til et ændringsforslag, der indfører mulighed for GPS-overvågning, elektronisk fodlænke i grovere sager om stalking, forfølgelse og fredskrænkelser, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
6	Spm. om, at der flere steder i lovforslaget står, at man skal sikre en hurtig og effektiv behandling, f.eks. af stalkingsagerne. Ministeren bedes præcisere, hvad der skal forstås ved »hurtigt« og »effektivt«, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
7	Spm. om redegørelse for muligheden for, at der i grovere sager om f.eks. stalking, hvor en person f.eks. tidligere har stalket op til flere kvinder og har tilhold, kan skrives til handling og til en sigtelse forholdsvis hurtigere end i andre sager omfattet af lovforslaget, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
8	Spm. om redegørelse for muligheden for at hæve strafferammen under henvisning til afvejningen mellem hensynet til krænkeren og karakteren af den chikane, der udøves, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
9	Spm. om, at hvis der f.eks. er en sag om stalking af tidligere ægtefælle, hvor der er givet tilhold, og der samtidig er dom til fælles

- forældremyndighed over fælles børn, om ministeren da som foreslået vil overveje muligheden for, at man kunne trække på en tredjepart, da det vel næppe giver mening, at tidligere ægtefæller mødes for at tale om de fælles børn, når der er udstedt tilhold, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 10 Spm. om kommentar til henvendelsen omdelt på L 10 – bilag 4, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 11 Spm., om ministeren vil genoverveje at skabe en udtrykkelig hjemmel i lovforslaget om, at der kan ske en forlængelse af bortvisningen efter udløbet af 4-ugers-fristen med højst 4 uger ad gangen, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 12 Spm. om, i hvilke typer tilfælde ministeren vurderer, at konflikt-råd mellem den forurettede og gerningsmanden bør etableres, da disse netop frarådes af Dansk Anti-Stalking Forening, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 13 Spm., om ministeren har til hensigt at tage hensyn til, hvornår brugen af konfliktråd anvendes som mæglingsproces, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 14 Spm. om, hvordan ministeren forholder sig til, at det ikke er muligt for et forurettet offer at skifte sin identitet og herunder sit CPR-nummer, uden at dette stadig kan spores tilbage til personens tidligere identitet, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 15 Spm. om, hvordan ministeren vil sikre, at loven ikke kun fokuserer på de kvindelige ofre, men lige så vel ligestiller de knap 20 pct. af ofrene, som er mænd, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 16 Spm. om kommentar til henvendelse af 28/11-11 fra Dansk Anti-Stalking Center, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 17 Spm., om ministeren, i forlængelse af besvarelse af spørgsmål 9, vil overveje muligheden for, at man kan trække på en tredjepart i forbindelse med tilhold, hvor der er fælles forældremyndighed, da det ikke giver mening, at tidligere ægtefæller mødes for at tale om børn, når der er udstedt tilhold, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 18 Spm. om oversendelse af kopi af henholdsvis den svenske og norske bestemmelse med lovforarbejder, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 19 Spm. om teknisk bistand til udarbejdelse af et ændringsforslag, der giver hjemmel til, at domstolene kan idømme GPS-overvågning, elektronisk fodlænke i grovere sager om stalking, forfølgelse og fredskrænkelser, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
- 20 Spm. om kommentar til henvendelsen omdelt på L 10 – bilag 7, til justitsministeren, og ministerens svar herpå

Nogle af udvalgets spørgsmål til justitsministeren og dennes svar herpå

Optryk af spørgsmålene og justitsministerens svar herpå sker efter ønske fra V.

Spørgsmål 1:

Vil ministeren sikre, at der i hver politikreds er 1 til 2 politibetjente, som har en særlig kompetence vedr. de sager, som lovforslaget omfatter, herunder stalkingsager?

Svar:

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Rigspolitiet, som har udtalt følgende om politiindsatsen over for bl.a. samlivsrelateret vold og lignende forbrydelser:

»1. I forbindelse med politiets grunduddannelse undervises der i behandlingen af voldssager, herunder sager om samlivsrelateret vold. Omfanget af undervisningen er 3-4 dage.

I undervisningen indgår bl.a. Rigsadvokatens Meddelelse nr. 3/2008 om behandlingen af sager om samlivsrelaterede personfarlige forbrydelser. Meddelelsen gennemgår bl.a. proceduren for iværksættelse af efterforskning, reglerne om vejledning af forurettede og de generelle regler om efterforskning af sagerne på området. Herudover beskriver meddelelsen mulighederne for bortvisning, tilhold og forbud efter bortvisningsloven samt advarsel efter straffelovens § 265.

Hertil kommer, at eleverne på grunduddannelsen som led i uddannelsen besøger et kvindekrisecenter samt Center for Voldtægtsofre.

2. Det kan endvidere henvises til Rigsadvokatens Meddelelse nr. 8/2007 om vejledning, orientering og underretning af forurettede i straffesager, udpegning af en kontaktperson for forurettede og vidner mv.

Det fremgår heraf, at der i alle politikredse er etableret en offerrådgivning, der kan tilbyde en personlig samtale og støtte til de personer, der henvender sig. Offerrådgivningen kan endvidere vejlede om de hjælpeforanstaltninger, der findes af lægelig, psykologisk, social og juridisk karakter, ligesom offerrådgivningen kan være behjælpelig med udfyldelse af skemaer, skadesanmeldelser og lignende.

3. Indsatsen mod jalousidrab og andre alvorlige samlivsrelaterede forbrydelser var i den tidligere fler-årsaftaleperiode et prioriteret indsatsområde for dansk politi. I den forbindelse udarbejdede Rigspolitiet en national strategi for en styrket indsats mod jalousidrab og andre alvorlige samlivsrelaterede forbrydelser. Politiindsatsen har således frem til udgangen af 2010 taget udgangspunkt i denne strategi.

Der er i de seneste år på henholdsvis nationalt og lokalt plan indsamlet en betydelig viden på området, og der er på lokalt plan fastlagt hensigtsmæssige arbejdsgange og samarbejdsmetoder. Der er således ikke længere samme behov for den nationale styring af den politimæssige indsats, som der tidligere har været.

Med henblik på at kunne gennemføre en indsats, der er tilpasset de lokale forhold, er indsatsen på området fra 2011 således forankret i de enkelte politikredse, der prioriterer og organiserer indsatsen på baggrund af en vurdering af de lokale forhold og det lokale kriminalitetsbillede.

Indsatsen vil med inddragelse af de erfaringer, der er gjort på området de seneste år, fortsat tage udgangspunkt i de principper, der fremgik af strategiplanen på området.«

Rigspolitiet har tilføjet, at det er Rigspolitiets opfattelse, at også spørgsmålet om oprettelse af særlige enheder til behandling af sager om tilhold, opholdsforbud og bortvisning bør afgøres af politidirektørerne og ikke besluttet centralt.

Den politimæssige indsats i politikredsene vil således afhænge af de lokale forhold, herunder antallet af sager i de enkelte politikredse.

Hvis lovforslaget vedtages, vil Rigspolitiet orientere politikredsene om indholdet af lovforslaget, herunder muligheden for, at en underliggende konflikt i tilholdssager mv. kan behandles i konfliktråd, hvis der er udsigt til, at konflikten kan løses på den måde.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.7.4.4 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Spørgsmål 2:

Østjyllands Politi har succes med at tage sager som stalking i opløbet. De reagerer hurtigt på de anmeldelser, de får om f.eks. chikane ved at give en advarsel. Vil ministeren sikre, at den praksis udbredes til samtlige landets politikredse?

Svar:

Der kan indledningsvis henvises til den samtidige besvarelse af spørgsmål nr. 1 vedrørende lovforslaget og til pkt. 3.7.4.4 i lovforslagets almindelige bemærkninger, hvor organiseringen af politiindsatsen på området er nærmere beskrevet.

Som det fremgår heraf, vil tilrettelæggelsen af den konkrete politimæssige indsats i politikredsene afhænge af de lokale forhold, herunder antallet af sager i de enkelte politikredse. Det er i den forbindelse Rigspolitiets opfattelse, at bl.a. spørgsmålet om oprettelse af særlige enheder til behandling af sager om tilhold, opholdsforbud og bortvisning bør afgøres af politidirektørerne og ikke besluttet centralt.

Det tilføjes, at det naturligvis er af stor vigtighed, at sager om stalkning mv. behandles med den fornødne hurtighed og effektivitet. Der kan i den forbindelse henvises til den samtidige besvarelse af spørgsmål nr. 6 vedrørende lovforslaget.

Spørgsmål 4:

Ved en førstegangsovertrædelse af et tilhold får man minimum en bøde på 1.000 kr. Ministeren bedes redegøre for det faktiske bødeniveau ved førstegangsforselser af den art.

Svar:

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen indhentet en udtalelse fra Rigsadvokaten, der har udtalt følgende:

»1. Det fremgår af straffelovens § 265, at overtrædelse af et tilhold straffes med bøde eller fængsel indtil 2 år. Tidligere var strafferammen bøde eller fængsel indtil 6 måneder, men ved lov nr. 218 af 31. marts 2004 blev den hævet til det nuværende niveau.

I Rigsadvokatens Meddelelse nr. 9/2005 om strafpåstande i sager om overtrædelse af straffeloven er der fastsat retningslinjer for anklagemyndighedens strafpåstand ved overtrædelse af et tilhold efter straffelovens § 265.

Det fremgår heraf, at første gang et tilhold overtrædes, vil det som udgangspunkt være tilstrækkeligt at nedlægge påstand om bødestraf, medmindre der foreligger skærpene omstændigheder. Ifølge retningslinjerne bør bødepåstanden i førstegangstilfælde ikke være mindre end 1.000 kr. Er der tale om flere førstegangsovertrædelser til samtidig pådømmelse, bør udgangspunktet være en bøde i den nævnte størrelsesorden for hver overtrædelse.

Herudover fremgår det, at hvis der er tale om et meget betydeligt antal overtrædelser, som har været stærkt generende for den forurettede, kan der være grundlag for i førstegangstilfælde at nedlægge påstand om frihedsstraf. Der kan også påstås frihedsstraf i førstegangstilfælde ved enkelte overtrædelser, hvis overtrædelserne er af betydelig grovhed og er egnede til at skabe væsentlig utryghed for den forurettede.

2. Rigsadvokaten er ikke umiddelbart i besiddelse af statistiske oplysninger, som nærmere kan belyse bødeniveauet i sager om overtrædelse af straffelovens § 265.

Rigsadvokaturen har på denne baggrund foretaget en gennemgang af trykt retspraksis vedrørende straffelovens § 265 siden strafskærpelsen i 2004 for derigennem at belyse strafniveauet i disse sager, herunder i førstegangstilfælde. Det bemærkes, at der foreligger forholdsvis få trykte domme vedrørende førstegangsovertrædelser af straffelovens § 265. Dette skal ses i lyset af, at trykt retspraksis ikke omfatter byretsdomme, og at bødesager som udgangspunkt kun kan ankes til landsretten, hvis tiltalte har givet møde i byretten, og den idømte straf er højere end 20 dagbøder eller en bøde på 3.000 kr., jf. retsplejelovens § 902, stk. 2.

Til belysning af retspraksis henvises til en dom fra Østre Landsret gengivet i Tidsskrift for Kriminalret 2005, side 811, hvor tiltalte blev straffet med fængsel i 20 dage for 11 gange at have overtrådt straffelovens § 265. Tiltalte var tidligere straffet for overtrædelse af § 265 med 10 dagbøder á 500 kr.

Der kan endvidere henvises til en dom fra Vestre Landsret, gengivet i Tidsskrift for Kriminalret 2006, side 183. Her var der tale om en tiltalt, som to gange tidligere var straffet for overtrædelse af straffelovens § 265. Straffen blev første gang fastsat til 5 dagbøder á 300 kr. og anden gang til 10 dagbøder á 300 kr. Tiltalte blev nu i tredjegangstilfælde idømt en straf af fængsel i 10 dage samt en tillægsbøde på 3.000 kr. for i to tilfælde at have overtrådt et tilhold.

Der kan desuden henvises til en dom fra Vestre Landsret, gengivet i Tidsskrift for Kriminalret 2006, side 497, hvor tiltalte, der ikke tidligere var straffet for overtrædelse af straffelovens § 265, blev fundet skyldig i to forhold vedrørende overtrædelse af et tilhold og idømt 4 dagbøder af 500 kr.

I en dom fra Østre Landsret, gengivet i Tidsskrift for Kriminalret 2009, side 92, blev tiltalte straffet med fængsel i 14 dage for tre forhold vedrørende overtrædelse af et tilhold. Inden sagen blev afgjort i landsretten, havde tiltalte udenretligt vedtaget et bødeforelæg på 1.000 kr. for yderligere overtrædelse af tilholdet.

I Østre Landsrets dom gengivet i Tidsskrift for Kriminalret 2009, side 401, blev straffen for ét forhold vedrørende overtrædelse af straffelovens § 265 fastsat til fængsel i 30 dage. Tiltalte var tre gange tidligere straffet for overtrædelse af et tilhold, og to af disse sager var afgjort med henholdsvis en bøde på 2.000 kr. og 8 dagbøder á 500 kr. Den tredje sag, der tillige vedrørte vidnetrusler efter straffelovens § 123, var afgjort med fængsel i 4 måneder.

Endelig henvises til Vestre Landsrets dom gengivet i Tidsskrift for Kriminalret 2011, side 883/2. Tiltalte blev i denne dom frifundet for overtrædelse af straffelovens § 265, idet tilholdets gyldighed var udløbet. Tiltalte var tre gange tidligere straffet for overtrædelse af det pågældende tilhold. Første gang blev han idømt 5 dagbøder á 200 kr. for i to tilfælde at have overtrådt tilholdet. Anden gang var der tale om ét forhold vedrørende overtrædelse af tilholdet, og her blev straffen fastsat til 5 dagbøder á 300 kr. Tredje gang var der ligeledes tale om ét forhold, der blev afgjort med en bødevedtagelse på 2.000 kr.

3. Som det fremgår, fastsættes straffen i sager om overtrædelse af tilhold efter straffelovens § 265 – ligesom i andre straffesager – efter en konkret vurdering af omstændighederne i den enkelte sag. I sager om førstegangsovertrædelse af et tilhold er udgangspunktet for anklagemyndighedens strafpåstand en bøde på mindst 1.000 kr., og er der tale om flere overtrædelser til samtidig pådømmelse som udgangspunkt en bøde i denne størrelsesorden for hver overtrædelse. Endvidere kan der afhængig af overtrædelsernes omfang og karakter også i førstegangstilfælde være grundlag for en frihedsstraf. Straffen for overtrædelse af straffelovens § 265 ses i den foreliggende trykte retspraksis at være fastsat i overensstemmelse hermed.«